

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії ВАСИЛЬЄВА Ольга Олександрівна, 1980 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2002 році Національну академію Служби безпеки України і здобула повну вищу освіту за спеціальністю «Переклад» та кваліфікацію «Перекладач-референт» з німецької та англійської мов, проходить військову службу в Силах оборони України з 1997 року, має звання полковник, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Комп'ютерні науки».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Національного університету «Чернігівська політехніка» номер 241/ВС від 27.10.2025, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради:

- КАЗИМИРА ВОЛОДИМИРА ВІКТОРОВИЧА, доктора технічних наук, професора, професора кафедри інформаційних та комп'ютерних систем Національного університету «Чернігівська політехніка»;

Рецензентів:

- ШЕЛЕСТА МИХАЙЛА ЄВГЕНІЙОВИЧА, доктора технічних наук, професора, професора кафедри кібербезпеки та математичного моделювання Національного університету «Чернігівська політехніка»
- ДОРОШ МАРІЇ СЕРГІЇВНИ, доктора технічних наук, професора, професора кафедри інформаційних технологій та програмної інженерії Національного університету «Чернігівська політехніка»

Офіційних опонентів:

- ГУЛАКА ГЕННАДІЯ МИКОЛАЙОВИЧА, доктора технічних наук, професора, професора кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
- МОЛОДЕЦЬКОЇ КАТЕРИНИ ВАЛЕРІЇВНИ, доктора технічних наук, професора, професора кафедри менеджменту організацій Києво-Могилянської бізнес-школи Національного університету «Києво-Могилянська академія».

на засіданні «05» грудня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 12 Інформаційні технології ВАСИЛЬЄВІЙ Ользі Олександрівні на підставі публічного захисту дисертації «Інформаційна технологія виявлення інформаційних операцій у соціальних мережах на основі агентного моделювання» за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки.

Дисертацію виконано у Національному університеті «Чернігівська політехніка», Міністерства освіти і науки України, м. Чернігів.

Науковий керівник ТКАЧ ЮЛІЯ МИКОЛАЇВНА доктор педагогічних наук, кандидат технічних наук, професор, завідувач кафедри кібербезпеки та математичного моделювання Національного університету «Чернігівська політехніка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація виконана державною мовою, у відповідності до вимог Міністерства освіти і науки щодо оформлення дисертації та положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора

філософії в Національному університеті «Чернігівська політехніка».

В ході дисертаційного дослідження вирішено наукове завдання з розробки методів та моделі для інформаційної технології виявлення інформаційних операцій в соціальних мережах з врахуванням особливостей функціонування різних типів користувачів соціальних мереж.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що здобувачем:

- вперше розроблено комплексний метод для виявлення інформаційних операцій на основі комбінації п'яти методів, що застосовуються у відповідній послідовності та інтегруються в агентну модель, який, на відміну від існуючих, забезпечує побудову агентної моделі, враховуючи як стратегічну поведінку агентів, так і динамічну взаємодію в соціальних мережах, що дозволяє моделювати складні сценарії, як-от поширення дезінформації, вплив лідерів думок, динаміка зміни думок у мережі та адаптація агентів у реальному часі;
- вперше розроблено метод розрахунку коефіцієнтів впливу з врахуванням поведінкових характеристик чотирьох типів агентів: лідерів думок, ботів, тролів і звичайних користувачів, що, на відміну від існуючих, дозволяє конструювати стратегії впливу з акцентом на потрібний тип агентів та здійснювати більш точне прогнозування динаміки поширення повідомлень;
- набула подальшого розвитку модель інформаційних операцій в соціальних мережах на основі агентного моделювання, яка, на відміну від існуючих, орієнтована на функціонування різних типів агентів – користувачів, що дозволяє підвищити заходи з інформаційної безпеки завдяки врахуванню специфічної поведінки акторів в соціальних мережах.

Практичне значення отриманих результатів полягає в удосконаленні системи моніторингу соціальних мереж за рахунок впровадження модулю із застосуванням розроблених методів і агентної моделі для виявлення інформаційних операцій,

Здобувач має **6** наукових публікацій за темою дисертації, з них:

3 статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Васильєва, О. (2023). Моделі виявлення та прогнозування динаміки інформаційних операцій у соціальних мережах. *Технічні науки та технології*, 2 (32). С.193–200. [https://doi.org/10.25140/2411-5363-2023-2\(32\)-193-200](https://doi.org/10.25140/2411-5363-2023-2(32)-193-200).
2. Васильєва О. Типологія агентів та їх вплив на поширення дезінформації в соціальній мережі X, *Електронне фахове наукове видання "Кібербезпека: освіта, наука, техніка"* Том 4 № 28 (2025), с. 751-765. <https://doi.org/10.28925/2663-4023.2025.28.862>.
3. Васильєва О. Алгоритми та методи моделювання інформаційних операцій в соціальних мережах, *Інформатика та математичні методи в моделюванні*, Том 15 № 2 (2025), с.176-186. DOI 10.15276 /imms.v15.no2.176.

3 статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базі даних Scopus:

4. Vasylieva O., Butvin B., Shtyfurak Y. Methodological Approach to Agent-Based Modeling of Social Networks, *CEUR Workshop Proceedings*, 2021, pp. 343-348.
5. Tkach Yu, Shyian A., Vasylieva O., Diuba I. Method of Effective Counteraction Against Negative Information-Psychological Impact on the Regional Community by Using Social Networks, *Lecture Notes in Networks and Systems*, 2024, pp. 239-251. DOI: 10.1007/978-3-031-67348-1_18.
6. Vasylieva O., Tkach Yu. Agent-Based Modelling of Information Dissemination Processes in Social Networks. *Lecture Notes in Networks and Systems*. ISSN: 23673370 Volume: 1391 LNNS. Pages: 195 – 211. Conference Paper 2025 EID: 2-s2.0-105004648638. DOI: 10.1007/978-3-031-90735-7_16.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти) та висловили зауваження:

- КАЗИМИР Володимир Вікторович, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор технічних наук, професор, професор кафедри інформаційних та комп'ютерних систем Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, зауваження: використання англomовних слайдів в україномовній презентації є недоречним; удосконалення системи моніторингу за рахунок впровадження модулю відноситься не до наукового результату, а має практичне значення.
- ШЕЛЕСТ Михайло Євгенійович, рецензент, доктор технічних наук, професор, професор кафедри кібербезпеки та математичного моделювання Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, зауваження: не достатньо обґрунтовано вибір системи моніторингу соціальних мереж CAPSMI для демонстрування отриманих результатів дисертаційного дослідження.
- ДОРОШ Марія Сергіївна, рецензент, доктор технічних наук, професор, професор кафедри інформаційних технологій та програмної інженерії Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, зауваження: велика кількість ключових слів, що не дає можливості визначити межі дослідження; загалом в роботі мало уваги приділено методам виявлення інформаційної операції.
- ГУЛАК Геннадій Миколайович, опонент, доктор технічних наук, професор, професор кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Оцінка позитивна, зауваження: у роботі використано англіцизми, до яких є аналоги в українській мові; у роботі недостатньо представлено результати валідації агентної моделі на основі реальних кейсів.
- МОЛОДЕЦЬКА Катерина Валеріївна, опонент, доктор технічних наук, професор, професор кафедри менеджменту організацій Києво-Могилянської бізнес-школи Національного університету «Києво-Могилянська академія». Оцінка позитивна, зауваження: в роботі не конкретизовано, яка саме застосовується дифузійна модель, і не описано спосіб оцінювання ймовірностей активації та ваг ребр даних.

Результати відкритого голосування:

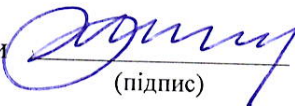
«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує ВАСИЛЬСВІЙ ОЛЬЗІ ОЛЕКСАНДРІВНІ ступінь доктора філософії з галузі знань 12 Інформаційні технології за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Володимир КАЗИМИР
(власне ім'я та прізвище)

М.П.

Затверджую
Відділ кадрів

2015 р.